

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування**

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону України про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою України, поданий Кабінетом Міністрів України (реєстр. № 4664)

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 6 жовтня 2021 року проект Закону України про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою України (реєстр. № 4664 від 28.01.2021), поданий Кабінетом Міністрів України.

За визначенням суб'єкта права законодавчої ініціативи зазначений законопроект внесений з метою законодавчого визначення основних засад адміністративно-територіального устрою України, порядку утворення, ліквідації, встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних одиниць та вирішення інших питань адміністративно-територіального устрою України.

Законопроектом також пропонується внести зміни до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про землеустрій», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про військово-цивільні адміністрації», «Про стратегічну екологічну оцінку», а також до Земельного кодексу України та до Регламенту Верховної Ради України.

Комітет з питань бюджету вважає, що законопроект має вплив на показники бюджетів (може призвести до збільшення видатків державного та місцевих бюджетів).

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу визнав положення законопроекту такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Комітет з питань екологічної політики та природокористування у своєму висновку висловлює окремі зауваження до законопроекту та пропонує рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект за основу з урахуванням зауважень Комітету.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує необхідність законодавчого регулювання питань адміністративно-територіального устрою, адже це передбачено конституційними нормами. Разом з тим, Головне управління у своєму висновку наводить низку зауважень до законопроекту та вважає, що законопроект потребує доопрацювання.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» висловлює ряд зауважень до законопроекту та вважає, що законопроект може бути прийнятий виключно за основу у першому читанні та доопрацьований у другому читанні.

Підтримуючи в цілому необхідність законодавчого врегулювання проблематики адміністративно-територіального устрою України, Комітет, водночас, звертає увагу на ряд недоліків, які містить зазначений законопроект.

Законопроектом пропонується визначити, що село, селище, місто є адміністративно-територіальними одиницями базового рівня (абзац четвертий частини першої статті 5 законопроекту). Разом з тим села, селища та міста самі по собі не можуть бути адміністративно-територіальними одиницями, оскільки більшість з них не відповідає поняттю адміністративно-територіальної одиниці як компактної частини єдиної території України з визначеними в установленому цим Законом порядку межами, що є просторовою основою для організації та діяльності органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування. На сьогодні просторовою основою для формування органів державної влади та/або органів місцевого самоврядування на базовому рівні є території територіальних громад, до складу яких входять території міст або території декількох сіл, селищ, міст.

Дискусійними є положення законопроекту стосовно наділення Кабінету Міністрів України повноваженнями щодо встановлення (зміни) меж сіл, селищ, визначення адміністративних центрів територіальних громад. Передача таких повноважень Уряду не відповідає принципу субсидіарності та є нелогічними з точки зору управління територією територіальних громад відповідними органами місцевого самоврядування.

Також Комітет відзначає, що законопроектом пропонується наділити Уряд повноваженнями щодо затвердження (в тому числі зміни конфігурації) територій територіальних громад. Разом з тим, законопроект не містить чітких підстав та критеріїв при яких здійснюється така зміна конфігурації території територіальної громади.

Крім того, у законопроекті також відсутні положення щодо припинення повноважень органів місцевого самоврядування, припинення їх як юридичних осіб, визначення особливостей правонаступництва майна, прав та обов'язків таких органів місцевого самоврядування у зв'язку із змінами в адміністративно-територіальному устрої України, що не відповідає принципу верховенства права, складовою якого є вимога забезпечення правової визначеності та ясності закону.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету, запрошених на засідання осіб та обговоривши питання, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді

України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про порядок вирішення питань адміністративно-територіального устрою України (реєстр. № 4664), поданий Кабінетом Міністрів України, за наслідками розгляду в першому читанні направити до Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування для підготовки на повторне перше читання з урахуванням необхідності доопрацювання основних його положень в частині:

- передачі органам місцевого самоврядування повноважень щодо встановлення (зміни) меж сіл, селищ;
- визначення підстав та порядку затвердження (в тому числі зміни конфігурації) територій територіальних громад;
- внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо припинення повноважень органів місцевого самоврядування, припинення їх як юридичних осіб, визначення особливостей правонаступництва майна, прав та обов'язків таких органів місцевого самоврядування у зв'язку зі змінами в адміністративно-територіальному устрої України;
- доопрацювання інших його положень.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України Комітет визначив народного депутата України, голову підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування В.Безгіна.

Голова Комітету

А.КЛОЧКО

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Клочко Андрій Андрійович
Сертифікат: 3ED5083160DBC59B040000009CBF1100EFD11F00
Дійсний до: 30.08.2023 14:53:35

Апарат Верховної Ради України
№ 04-23/03-2021/318854 від 14.10.2021

671846